

tuuli. 11.3.15 PO

Rokua
humanpolis

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Oulu

27. 02. 2015

Dnro POPELY

LOPPURAPORTTI 2014 VIEHE - Oulujoki

**Oulujokivarren ja Rokua Geopark- alueen kulttuurin kehittämishanke
2012 - 2014**

Heikki Haverinen ja Annareetta Kangas

27.11.2014

VIEHE Oulujoki

Sisällysluettelo

1. Hankkeen toteuttajan nimi	1
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus	1
3. Yhteenveto hankkeesta	1
4. Raportti	1
4.1. Hankkeen tavoitteet	2
4.2. Hankkeen toteutus	2
4.2.1. Toimenpiteet	2
4.2.2. Aikataulu	7
4.2.3. Resurssit	7
4.2.4. Toteutuksen organisaatio	7
4.2.5. Kustannukset ja rahoitus	7
4.2.6. Raportointi ja seuranta	8
4.2.7. Toteutusoletukset ja riskit	8
4.3. Yhteistyökumppanit	8
4.4. Hankkeen tulokset ja vaikutukset	10
5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi	10
6. Ohjausryhmän lausunto hankkeen toteutumisesta	11

1. Hankkeen toteuttajan nimi

HUMANPOLIS OY

Kuntoraitti 2, 91670 Rokua

käyntiosoite: Kiviharjunlenkki 4, 90 220 Oulu

- Projektin johtaja, projektikoordinaattori Ritva Okkonen
- Projektipäällikkö Heikki Haverinen
- Projektisuunnittelija Annareetta Kangas

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

VIEHE Oulujoki, hanketunnus 17960

3. Yhteenveto hankkeesta

VIEHE Oulujoki-hanke pohjautui 2012 laadittuun Viehe-esiselvitykseen ja siinä selvitettyihin alueen kuntien ja asukkaiden tarpeisiin kulttuuritoiminnassa. Hankkeen tavoitteiksi asetettiin paikalliseen kulttuurihistoriaan, Rokua Geoparkiin liittyvän tuotteistamisen aikaansaaminen, alueellisten työpajojen järjestäminen paikallisten kädentaitajien aktivoimiseksi ja yritteliäisyyden aikaansaamiseksi, vuosittaisten tapahtumien organisoimiseksi. uusien tuotteiden kehittämiseksi tavoitteena oli hyödyntää nk Kotiseutukeskeistä suunnittelukonseptia.

VIEHE Oulujoki -hanke järjesti kahden toimintavuoden aikana kymmeniä työpajoja Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntakeskuksissa ja kylillä. Tavoitteena oli aktivoida jokivarren kulttuurielämää. Työpajojen aiheet valikoituivat alueen asukkaiden ja kädentaitajien toiveiden mukaisesti. Työpajoihin osallistui yhteensä n 800 henkilöä.

Hanke tähtäsi kansanperinneosaajien ja taidekäsitöitä tai matkamuistoja valmistavien yrittäjien löytämiseen, heidän tuotteittensa edelleen kehittämiseen ja siten uusien yritysten syntymiseen. Jokaisesta kunnasta valikoitui tapaamisten ja työpajojen pohjalta yrityksiä, joiden kanssa lähdettiin kehittämään tuotteita hyödyntäen mielikuvia kunkin kunnan kulttuurihistoriasta ja paikallisuudesta. Hankkeen tuloksena saatiin useita myyntiin tulleita tuotteita mm lukuisia Geopark- koruja (lasista, keramiikasta, hopeasta). Kehitetyistä tuotteista koottiin kirjanen Maiseman muovaamat – Shaped by the Landscape, joka toimii alueen yritysten aja kädentaitajien markkinointivälineenä ja tiedon levittäjänä.

Lisäksi hankkeen tavoitteena oli olla mukana rakentamassa alueelle säännöllisesti toistuvia kulttuuripainotteisia tapahtumia tukemaan alueen elinvoimaa sekä yritystoimintaa. Tärkeimpänä aikaan saatuna tapahtumana voidaan mainita Utajärven Kivi- ja Hyvinvointimesut, jotka järjestettiin uudestaan yli kymmen vuoden jälkeen; ensimmäisenä vuonna hanke järjesti messut, toisena vuonna niille annettiin ohjausta ja seurantaa ja jatkossa niistä huolehtii paikallinen yrittäjäjyhdistys ja messut laajenevat tulevaisuudessa koskemaan kaikkia kolmea Rokua Geopark- alueen kuntaa.

Hanke toimi tiiviissä yhteistyössä muiden alueella toimivien geopark- ja Leader- hankkeiden kanssa. Yhteistyönä järjestettiin erilaisia tilaisuuksia luennoista työpajoihin sekä näyttelysuunnitteluja.

4. Raportti

Hanke järjesti Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntakeskuksissa ja kylillä yhteensä 23 työpajaa tai kurssia joihin osallistui yhteensä 804 henkilöä.

Hankkeessa tehtiin yhteistyötä useiden käsityöläisten ja perinne käsityön taitajien kanssa, joista viiden tuotteita edelleen kehitettiin paikallisen matkailun tarpeisiin. Parhaat tuotteen kuvattiin ja kuvat julkaistiin hankkeen julkaisemassa runokirjassa *Maiseman Muovaamat*.

Utajärven Kivimessut järjestettiin hankkeen aikana kahdesti, ensimmäisen kerran Viehe Oulujoki- hankkeen toimesta, sen jälkeen Utajärven yrittäjien puolesta. Kävijöitä oli ensimmäisenä vuonna 900–1000. Toisena vuonna 700- 800. Tapahtumasta on tulossa vuosittain toistuva. Kuvien Virta elokuvafestivaalin jatkuvuuden takaamiseksi festivaalia järjestämään perustettiin yhdistys.

4.1. Hankkeen tavoitteet

a. ylempien tason tavoitteet

Viehe Oulujoki-hanke on osa Rokua Geoparkin kehittämistä, se toteuttaa yhtä geoparkin tehtävää; nostaa esiin paikallista kädentaitoa ja löytää uusia tuotteita, jotka pohjautuvat paikalliseen kulttuuriperintöön ja perinteeseen.

b. Viehe Oulujoki -hankkeen tavoitteet

VIEHE–Oulujoki -hankkeen varsinaiset tavoitteet voidaan jakaa kahteen osa-alueeseen:

1. **Oulujokivarren / Rokua Geopark- alueen taiteen ja käsityön kehittäminen aktivoimalla alueen väestöä ja järjestämällä työpajoja.**
  - a. Hankkeen tuloksena Rokua Geopark- alueen kunnissa toteutetaan 12- 21 yksittäistä työpajaa.
  - b. Hanke järjestää aihepiiristään 1-3 opintomatkaa kolmen kunnan asukkaille sekä yksi tai kaksi seminaaria, joissa hankkeen keskeisiä painopistealueita kestävää kehitystä ja taide- ja käsityötyöpajoja esitellään.
  - c. Hankkeen tavoitteena on löytää kuntien alueelta 5-10 perinne- tai kädentaitajia, joiden tuotteita kehitetään matkailuyritysten ja paikallisten yritysten myyntiin.
2. **Kotiseutukeskeisen suunnittelukonseptin kehittäminen ja hyödyntäminen luomalla mm. kulttuuripainotteisia tapahtumia alueelle.** Konsepti laaditaan siten yleisluonteiseksi, että sitä voidaan hyödyntää ja monistaa myös muissa vastaavanlaisissa tapauksissa.

VIEHE- Oulujoki- hankkeen tavoitteena oli järjestää työpajoja Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntakeskuksissa ja kylillä. Hanke tähtäsi kansanperinneosaajien ja taidekäsittäjien tai matkamuuistoja valmistavien yrittäjien löytämiseen, heidän tuotteittensa edelleen kehittämiseen ja siten uusien yritysten syntymiseen. Lisäksi hankkeen tavoitteena on olla mukana rakentamassa alueelle säännöllisesti toistuvia kulttuuripainotteisia tapahtumia tukemaan alueen elinvoimaa sekä yritystoimintaa.

Kotiseutukeskeinen suunnittelukonseptin tarkoitus oli mahdollistaa minkä tahansa paikan tai tarinan keskeisten elementtien löytämisen ja hyödyntämisen tuotesuunnittelussa.

4.2. Hankkeen toteutus

4.2.1. Toimenpiteet

Oulujokivarren / Rokua Geopark- alueen taiteen ja käsityön kehittäminen aktivoimalla alueen väestöä ja järjestämällä työpajoja

Hankesuunnitelman mukaisesti järjestettiin erilaisia työpajoja ja kursseja, kaikissa alueen kunnissa yhteensä 23 kpl. Kurseille ja työpajoihin osallistui yhteensä 804 henkilöä. Kurssien aiheet ja paikallisten kiinnostuksen kohteet selvitettiin kunnissa tehtyjen kyselyjen ja tapaamisten perusteella sekä lisäksi hyödynnettiin Viehe-esiselvityksen aikana saatua materiaalia. Kurseille osallistujat tulivat kaikista alueen kunnista, riippumatta kurssin sijaintipaikasta. Kurssin sijaintipaikka valikoitui ensisijaisen kiinnostuksen perusteella.

Hankkeessa luotiin yhteistyöverkosto, jonka kanssa yhteistyössä työpajat ja Kivi ja Hyvinvointimessut toteutettiin.

Hankkeen aikana pyrittiin kehittämään jokivarteen vuosittain toistuvia tapahtumia, yhteistyössä mm Rokua Geoparkin ja sen muiden hankkeiden kanssa. Tällaisia tapahtumia joissa hanke oli avustamassa / järjestämässä olivat mm Utajärven Kivi- ja hyvinvointimessut, Kuvien Virta-jokielokuva festivaali ja Koivu ja Tähti-tapahtuma.

Hankkeen aikana järjestettiin seuraavat työpajat / kurssit:

- Villiyrttien keruu ja käsittely 18.5.2013 Utajärven Ahmaksella.
  - Kurssin tarkoituksena oli tarjota pohjatietoa luonnonkosmetiikan kehittämiseksi myyntiin alueella
  - Kurssilla 13 osallistujaa
- Valokuvia Oulujoelta 1920-luvulta -näyttely 1.7.-30.8.2013 Utajärven kirjastossa,
  - yhteistyössä Kuvien Virta ry ja Oulujoen reitti ry kanssa
  - Valokuvanäyttelyn tarkoituksena oli Oulujoen historian ja kansanperinteen esilletuominen ja paikallisten kesätapahtumien tukeminen. Kahden kuukauden aikana näyttelyssä kävi satoja kävijöitä
- Kuvien Virta jokielokuvatapahtuma 29.6.2013, Merilän kartanossa.
  - 110 osallistujaa yhteistyössä Kuvien Virta ry:n kanssa.
  - Tapahtuman tarkoituksena oli Oulujoen kulttuurielämän aktivointi ja kulttuuritapahtumien rakentaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen alueelle.
- Jättikaivinkoneiden ilta 11.7.2013 Utajärven koululla
  - yhteistyössä Kuvien Virta ry ja Oulujoen reitti ry,
  - 131 osallistujaa.
  - Jättikaivinkoneiden illan tarkoituksena oli Oulujoen historian ja kansanperinteen esiin tuominen ja paikallisten kulttuuritapahtumien järjestäminen. Paikalliset mm koulutetut geopark- oppaat voivat hyödyntää tietoa ohjelmanpalvelutoiminnassaan.
- Pyhät Pirtit ja Piippumassit tapahtuma 13.7.2013, Yli- Utoksen erätalolla
  - Yhteistyössä Alli Paasikiven säätiön ja Yli- Utoksen kyläseuran kanssa
  - osallistujia 80.
  - utajärvisen kansanparantajan muistokonsertti; tarkoituksena oli tukea paikallisista voimavaroista syntynyttä kulttuuritapahtumaa ja auttaa tuomaan esille kansanmusiikkia tai löytää kansanperinnetaitajia.
- Kivi- ja Hyvinvointimessut 17-18.8.2013, Utajärven jäähallissa
  - Viehe Oulujoki-hanke järjesti Kivi- ja Hyvinvointimessut 17-18.8.2013. Tarkoituksena oli kerätä hankkeen omarahoitusosuutta ja järjestää uudelleen alueella 1990-luvulta erittäin tunnetut Utajärven Kivimessut. Hanke järjesti messut kerätäkseen kokemusta ja tietoa tulevaisuutta silmällä pitäen voidakseen edelleen luovuttaa keräämänsä tiedot paikalliselle yrittäjäyhdistykselle, joka järjesti messut vuonna 2014.
  - Kävijöitä oli 900–1000
  - lipun ostaneita 751 henkilöä
- Hidasta Elämää kurssi 24.8.2013, Muhoksella Koortilan toimintakeskuksessa,
  - 8 osallistujaa.
  - Kurssin tarkoitus oli tuoda esille pehmeitä arvoja, korostaa alueen tarjoamia mahdollisuuksia hiljentymiseen ja hidastamiseen, sekä edesauttaa vihertymistä, luovuutta ja yhteisöllisyyttä.
- Koko perheen Sienikurssi 14.9.2013 Muhoksen Korkalovaarassa
  - Yhteistyössä Laitasaaren Marttojen ja Muhoksen 4H:n kanssa.

- Kurssin tarkoituksena oli edesauttaa vihertymistä tutustuttamalla perheet turvallisiin ruokasieniin ja kannustamalla liikkumaan alueen luonnossa.
- Luontoterapia Lyhytkurssi 21.-22.9.2013 Merilän kartanossa Utajärvellä,
  - 10 osallistujaa.
  - Tarkoituksena oli perehdyttää eri aloilla työskenteleviä paikallisia toimijoita luontoterapiaan ja nostaa esiin alueen luonnon tarjoamia mahdollisuuksia hoitotyöhön.
- Jättikaivinkoneiden ilta 14.11.2013 Vaalan valtuustosalissa
  - 50 osallistujaa.
  - Jättikaivinkoneiden illan tarkoituksena oli Oulujoen historian ja kansanperinteen esiin tuominen ja paikallisten kulttuuritapahtumien järjestäminen. Paikalliset mm koulutetut geopark- oppaat voivat hyödyntää tietoa ohjelmapalvelutoiminnassaan.
- Jättikaivinkoneiden ilta 20.11.2013 Muhoksella Koivu ja Tähti -kulttuurikeskuksessa
  - 180 osallistujaa.
  - Jättikaivinkoneiden illan tarkoituksena oli Oulujoen historian ja kansanperinteen esiin tuominen ja paikallisten kulttuuritapahtumien järjestäminen. Paikalliset mm koulutetut geopark- oppaat voivat hyödyntää tietoa ohjelmapalvelutoiminnassaan.
- Johdatus Kalevalaiseen jäsenkorjaukseen 26.10.2013 Merilän kartanossa Utajärvellä,
  - yhdeksän osallistujaa.
  - Tarkoituksena oli perehdyttää kalevalaiseen jäsenkorjaukseen, tuoda tunnetuksi nykyaikaan ja elävöittää paikallishistoriaa. Kalevalaisessa jäsenkorjauksessa käytetään perinteisiä kansanparannusmenetelmiä, jotka ovat säilyneet nykyaikaan. Hankkeen aikana verkostoituneet hyvinvointiyritykset voivat kurssin avulla vahvistaa osaamistaan. Utajärvellä on toiminut perinteisesti kansanparantajia, joista on säilynyt tarinoita mm. ahmaslainen Lucia Rusintytär.
- Viehe Oulujoki –hankkeen ja Muhoksen 4 H –yhdistyksen keppihevosturssi 22.2.2014, Muhoksella Kirkonkylän alakoululla
  - 23 osallistujaa 7-12- vuotiaita lapsia
  - Tarkoituksena oli tehdä kierrätystarvikkeista keppihevosturssia, nostaa leikin kautta esiin hevosten kasvatusta Muhoksen matkailullisena vetonaulana ja innostaa ajankohtaisella teemalla lapsia kädentaitoihin.
- Käsitöiden merkkikieli seminaari 28.2.2014, Utajärvellä Kylätalo Katajistossa Puhujana Kaarina Kailo
  - 32 osallistujaa
  - Tarkoituksena oli lisätä paikallisten ihmisten tietoa perinteisistä käsityökuvioinneista ja niiden symbolisista merkityksistä, löytää alueelta uusia kädentaitajia ja innostaa perinne-käsitöiden valmistukseen
- Perinne-käsitöiden merkkikieli, työpajat 1-2.3.2014 ja 8.3.2014, Utajärvellä Kylätalo Katajistossa
  - 20 osallistujaa
  - Tarkoituksena oli lisätä paikallisten ihmisten tietoa perinteisistä käsityökuvioinneista ja niiden symbolisista merkityksistä, löytää alueelta uusia kädentaitajia ja innostaa perinne-käsitöiden valmistukseen
- Kalevalainen perinnekurssi 5.-6.4.2014, Utajärvellä Merilän Kartano
  - 10 osallistujaa
  - tarkoituksena oli esitellä kalevalaista runonlaulua paikallisille. Utajärvellä on ollut kuuluisia runonlaulajia mm. Pekka Kukkonen. Kalevalan Väinämöisen polvenhaava- runo on kerätty Utajärveltä.
- Kirsti Mäkisen Topeliuksen lukemisia lapsille –seminaari 10.4.2014, Muhoksen Koivu ja Tähti kulttuurikeskuksessa

- 20 osallistujaa
- luento liittyi merkittävään muhoslaiseen kulttuuritapahtumaan Koivu ja Tähti. Topeliuksen kuuluisan Koivu ja Tähti- sadun tapahtumat sijoittuvat todennäköisesti Muhokselle.
- Hopeasavi- kurssi 17.5.2014 Muhoksella
  - Kurssin tarkoituksena oli tarjota pohjatietoa hopeasavikorujen kehittämiseksi myyntiin alueelle
  - kurssilla oli 12 opiskelijaa
- Geopark- viikko, Muhoksen Lemmenpolun avajaiset 24.5.2014
  - Hanke oli tilannut lemменpolulle rakkausrunoja Maarit Vuorelalta. Lemmenpolun varrelle oli ennen kunnostusta kiinnitetty paikallisten kirjoittamia rakkausrunoja. Runot lisäävät polun kiinnostavuutta luontomatkaileukohteena.
  - Lemmenpolun avajaisissa oli 32 osallistujaa
- Geopark- viikko, Vaalan Gneissikalliokohteen avajaiset 25.5.2014
  - Tapahtumassa maalattiin yhteisötaideteos, joka koostui pienistä 15 x 20cm tauluista. Ideana oli tuoda pienimuotoinen kulttuuritempaus osaksi luontokohteen avajaisia. Muotokieli taluihin poimittiin maisemasta.
  - lähes 41 osallistujaa
- Kivun kiinniotat näyttely 14.6.-10.8.2014
  - Näyttelyn tarkoituksena oli paikallisen terveydenhuollon historian ja kansanperinteen esilletuominen ja paikallisten kesätapahtumien tukeminen. Kahden kuukauden aikana näyttelyssä kävi satoja kävijöitä
- Perinneaitakurssi 3.-4.7.2014
  - Kurssilla opetettiin perinteisen riukuaidan tekoa ja rakennettiin Utajärven torimakasiinin läheisyyteen pätkä periteistä aikaa elävöittämään keskustan maisemaa
- Ympäristötaideteos Koivu ja Tähti 12.-13.8.2014
  - Kurssilla rakennettiin paikallisten nuorten kanssa yhteistyössä nuorten itsensä suunnittelema kunnataideteos. Kurssin tarkoitus oli tuoda esille pehmeitä arvoja, edesauttaa vihertymistä, luovuutta ja yhteisöllisyyttä.
- Kivi ja Hyvinvointimessut 16.-17.8.2014
  - Viehe Oulujoki-hanke avusti Utajärven yrittäjiä Kivi- ja Hyvinvointimessujen järjestämisessä 16. - 17.8.2014. Tarkoituksena oli messujen vakiinnuttaminen alueelle.
  - lipun ostaneita 650 henkilöä
- Luonnonmukaisten saippuoiden ja ihonhoitotuotteiden valmistus, Vaalan koulukeskus 3.-4.10.2014
  - Kurssin tarkoituksena oli tarjota pohjatietoa luonnonkosmetiikan kehittämiseksi myyntiin alueella
  - 4 osallistujaa

Hankkeen seminaarit toteutettiin Koivu ja Tähti -tapahtuman yhteydessä ja Käsitöiden merkikieli-työpajojen yhteydessä.

Opintomatkaa yritettiin järjestää useampaankin otteeseen yhteistyössä Rokua Geopark yrityshankkeen kanssa, mutta matkalle ei tullut riittävästi ilmoittautumisia, eikä sitä siksi järjestetty.

Kotiseutukeskeisen suunnittelukonseptin kehittäminen ja hyödyntäminen luomalla mm kulttuuripainotteisia tapahtumia alueelle

Yksi hankkeen tavoitteista oli hyödyntää Kotiseutukeskeistä suunnittelua, ja kehittää kotiseutukeskeisestä suunnittelusta konseptointityökalu. Kotiseutukeskeisellä suunnittelulla tarkoitetaan sitä, että suunniteltavien

esineiden, taideteosten, kulttuuritapahtumien ja käsitöiden ideat, materiaalit ja tyyli poimitaan alueen kulttuuriperinnöstä, paikallishistoriasta lähiympäristöstä ja luonnosta.

Kotiseutukeskeistä konseptia varten käytiin kunnittaiset keskustelut tyypillisen paikallisen tuoteteeman löytämiseksi, löydettiin seuraavat (mielikuvataulut kuvaliitteessä):

- Muhos- Koivu- ja Tähti – satu tai hevoset,
- Utajärvi- Runonlaulaja
- Vaala - Oulujärvi ja hauki.

Teemojen pohjalta edettiin kunnalle/ paikallisille kädentaitajille sopivalla tavalla mm. työpajojen kautta tuotekehittämiseen. Esimerkiksi Vaalassa päätettiin etsiä tuoteideoita Lapin Yliopiston muotoiluosaston kanssa yhteistyössä, tarkoituksena löytää vaalalaisiin lähiruokayrityksiin liittyviä pakkauksia / tuotteita valmistettavaksi paikallisella työpajalla.

Tuotekehityksen tueksi ja esimerkiksi kerättiin tietoa Euroopan geoparkien kädentaitajista ja heidän tuotteistaan. Kysely lähetettiin sähköpostitse kaikille Euroopan geoparkeille (n 50) ja vastauksia saatiin kymmenkunta. Kyselyn perusteella saatiin paikallisille kädentaitajille valettua uskoa omaan tekemiseen sekä saatiin havainnollistettua muiden verkoston toimijoiden tuotteiden tasoa. Saatujen vastausten perusteella geoparkien käsityöryhmittäjät olivat kiinnostuneet mahdollisesta yhteistyöstä geoparkien välillä.

Kotiseutukeskeisen suunnittelukonseptin ja geopark- kyselyiden pohjalta kehitetyistä / saaduista tuotteista koottiin kansiot alueen jokaisen kunnan kirjastoon ja Opastuskeskus Suppaan.

Hankkeen tuloksena on Rokua Geopark –alueen/ -teeman ympärille on rakennettu:

Tapahtumat:

- Kivi- ja Hyvinvointimessut (Utajärvi), Kuvien Virta- elokuvafestivaali (Utajärvi), Koivu ja Tähti-tapahtuma (Muhos) vuosittaisiksi tapahtumiksi, etsitty niille pysyvää järjestäjätahoa (mm Utajärvellä paikallinen yrittäjäyhdistys järjestää Kivi- ja hyvinvointimessut jatkossa)
- Useita yksittäisiä kursseja ja työpajoja (ks. lista edellä)
- Kesänäyttelyt 2013 ja 2014 Utajärvelle Torimakasiiniin; aiheina paikalliseen kulttuuriperintöön liittyvät teemat mm ”Kivun kiinniottajat” ; näyttelyn suunnittelu ja materiaalin keräystä mm. kursseille osallistujilta.
- ympäristö ja yhteisötaideteokset Muhokselle ja Vaalaan yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa

Tuotteita (kuvat erillisessä kuvaliitteessä):

- Ahmaksen perinnekylän (Utajärvi) hahmot raku- keramiikasta (työnohjaus, ideointi)- kesällä 2015 järjestettävän Lusia- oopperan oheistuotteita (Utajärvi)
- Geopark- koru, kielo ja Leppälintu raku- korusarjat myytäviksi tuotteiksi (Geopark)
- Koivu- ja Tähti- tuotesarja, raku- koruja, maljakko, tuikkualusta (Muhos)
- kierrätyslasiset Lumihutale- ja Voikukka- korut (työnohjaus, ideointi)- myytäviksi tuotteiksi (Geopark)
- Lumijäkälä ja Heijastus - hopeakorugarjat (työnohjaus, ideointi)- myytäviksi tuotteiksi (Geopark)
- Rokuan haltijan huovutetut tossut ja hattu, kielokukkarot (työnohjaus, ideointi) (Geopark)
- tuohituotesarja (paikallinen perinne käsitöiden tekijä Utajärveltä) (Geopark)
- Huopa- ja kalannahkatuotteita (Vaala)
- Muotoilukurssin töiden prototyypit, mahdollista valmistaa myyntiin alueella (Vaala)

Lisäksi hankkeen aikana on kehitelty yhteistyössä käsityöläisten kanssa useita tuoteideoita/aihoita /prototyyppejä, joiden pohjalta voidaan tehdä jatkokehitystä. Näitä prototyyppejä säilytetään/ jatkokehitetään Humanpolis Oy:n toimesta.

Hankkeessa kehitettyjen tuotteiden myyntipisteet hankkeen päättyessä:

- Rokua Health and Spa (Rokua) , www.rokua.com
- Opastuskeskus Suppa (Rokua), www.rokuageopark.fi
- Savi- Jonttu/ myymälä (Muhos), www.savi-jonttu.fi
- Pietan Puoti (Muhos)
- tuotteiden myyntipaikkoja etsitään lisää mm Vaalan Lahjaliiteriin.

Kotiseutukeskeisen konseptin julkaisu/Maiseman muovaamat runokirja:

Alkuperäisen hankesuunnitelman mukaan muotoilukonseptista piti tehdä julkaisu ja se piti laittaa Internetsivuille. Paikallisten käsityöyrittäjien toiveesta ja heidän yritystensä tarpeista johtuen, kotiseutukeskeinen suunnittelukonsepti saikin hahmonsaa Maiseman Muovaamat - runokirjana.

Runokirja luo sanallisen ja kuvallisen ilmaisun avulla vahvan mielikuvan alueesta ja on ymmärrettävä, huolimatta siitä kuka sitä lukee. Muotoilukonseptia, kuvallistakin, ymmärtääkseen pitää olla jotenkin tekemisissä markkinoinnin/tuotekehityksen kanssa. Runokirjan muodossa niin paikalliset matkailuyrittäjät, käsityöläiset, kunnat kuin yksittäiset ihmisetkin voivat esitellä omaa kotiseutuaan suomeksi ja englanniksi.

Kirjan kokonaisuus muodostuu Maarit Vuorelan kirjoittamista, alueen luonnosta ja käsitöistä inspiraationsa löytäneistä runoista, kehitettyjen tuotteiden kuvista, Ilpo Koskelan graafisesta suunnittelusta ja paikallisista luontovalokuvista. Kaikki elementit yhdessä piirtävät erilaisin taiteen ja käsityön keinoin mielikuvan kotiseudusta ja Rokua Geopark- alueen ominaispiirteistä.

4.2.2. Aikataulu

Hankkeen alkuperäinen toteutusaika oli 1.9.2012 – 30.6.2014. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa 31.10.2014 saakka uuden täydennetyn ja tarkistetun hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeelle myönnettiin haettu jatkoaika.

4.2.3. Resurssit

Hankkeessa työskenteli 80% projektipäällikkö sekä 80% projektisuunnittelija. Lisäksi osa-aikaisena mukana oli Humanpolis Oy:n toimitusjohtaja projektikoordinaattorina. Hankkeen taloushallinnosta vastasi Humanpolis Oy:n taustaorganisaation taloushallinto-osasto.

4.2.4. Toteutuksen organisaatio

Hankkeen hallinnoijana toimi Rokua Geopark- alueen kehittämisestä vastaava, yleishyödyllinen kehittämissyhtiö Humanpolis Oy. Sen päätehtävänä on hallinnoida ja koordinoita kaikkia aluetta koskevia matkailun, ympäristön, kulttuurin ja hyvinvoinnin hankkeita.

4.2.5. Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kustannukset ylittyivät hiukan suunnitellusta.

Kustannuslaji	Päätös (€)	Tot yht.
Palkkauskulut ja palkkiot	179 200,00	183 767,70
Ostopalvelut	31 630,00	28 872,42
Vuokrat	8 300,00	8 371,82
Kotimaan matkakulut	13 750,00	13 692,78
Muut kustannukset	7 600,00	9 584,87
Vastikkeeton työ	9 000,00	9 000,00
Kokonaiskustannukset	249 480,00	253 289,59

Hankkeen rahoitus toteutui suunnitellusti, vaikka haasteena olikin suuren talkootyön ja yksityisen rahoituksen kerääminen. Yksityinen rahoitusosuus saatiin kuitenkin kerättyä jopa alkupainotteisesti, mutta ilman Kivi- ja Hyvinvointimessujen järjestämistä ja niistä saatua rahoituskertymää hankkeen yksityisrahoituksen hankkiminen olisi voinut osoittautua vaikeaksi.

Hankkeen rahoitus 2012-2014	päätös	Tot
Humanpolis + Rokua Geopark	8300,00	8300,00
seminaarit yms	7648,00	8402,73
vastikkeeton työ	9000,00	9030,00
Yhteensä	24948,00	25732,73

4.2.6. Raportointi ja seuranta

Hankkeen ohjausryhmä koostui alueen kuntien (Muhos, Utajärvi ja Vaala) nimeämistä henkilöistä joiden vastuualueena oli kulttuuri.

Ohjausryhmän kokoonpano:

- Ritva Okkonen, Humanpolis Oy
- Kyösti Honkala, Muhoksen kunta
- Tarja Vimpari, Utajärven kunta,
- Sinikka Rantalankila, Vaalan kunta (tilalla Hanna Helaste 2013)
- Rahoittajan edustajana Pirjo Onkalo, varalla Tanja Häyrynen

Ohjausryhmä kokoontui yhteensä kuusi kertaa, sekä kerran sähköisesti hankkeen jatkoaikaa haettaessa. Hankkeesta raportointi ja seuranta tapahtui yleensä ohjausryhmien yhteydessä, lisäksi hankkeesta tiedotettiin paikallislehdissä yhteensä hankkeen alussa sekä muutaman kerran hankkeen eri vaiheissa. Hankkeen talousseurantaa tekivät ohjausryhmien välissä projektihenkilöstö hankkeen johdon kanssa. Hankkeen perustiedot löytyivät myös hallinnoijatahon nettisivulla www.humanpolis.fi. Hanke sai laajasti julkisuutta paikallislehdissä. (esimerkkejä erillisessä kuvaliitteessä).

4.2.7. Toteutusolelutukset ja riskit

Hankkeen oletettiin toteutuvan pääpiirteissään suunnitellusti, koska hanketta oli valmisteltu aiemmin tehdyn Esiselvityksen pohjalta ja tavoitteet ja toteuttajatahot olivat suurelta osin ennakkoon tiedossa. Suurimpana riskinä oli hankkeen omarahoituksen (= talkootoiminnan) mahdollinen toteutumattomuus, mikä pian osoittautui kuitenkin turhaksi peloksi; rahoitus toteutui siltä osin etupainotteisesti hankkeen alkuvaiheessa.

4.3. Yhteistyökumppanit

Hanke työskenteli verkostomaisesti koko toimintansa ajan. Kaikki tapahtumat, kurssit ja työpajat järjestettiin yhteistyössä paikallisten tahojen mm kyläseurat kanssa. Lisäksi hanke osallistui muiden Rokua Geopark- aluetta koskevien hankkeiden kanssa useisiin yhteisiin tilaisuuksien yrittäjien, päättäjien ja paikallisten asukkaiden kanssa.

1. Ahmaksen kyläseura ry, Kivun Kiinniottajat- näyttely, kurssien järjestäminen
2. Aina Maria kahvila, Messukahvit/Kivimessujen järjestäminen
3. Alasiurua, Jarmo, Jätti Kaivinkoneiden ilta
4. Alli Paasikivi säätiö, Pyhät Pirtit ja piippumassit- musiikkitapahtuma
5. Artvärkki Oy, yhteisötaideteos
6. Botnia à la Carte –hanke/ Pro Agria, keskustelua käsityötuotteiden kehittämistä (ent. Taitajien Tierna –hanke)
7. Fortum Oy, Sähkömuseokierros paikallisille yrittäjille
8. GST Graafinen studio/Ilpo Koskela, Maiseman muovaamat- kirjan suunnittelu ja paino
9. Hyvinvointitalo, Utajärvi, Käsityöläisten tapaamiset, tuoteideointi
10. Häikiö, Martti, Tuohityöt

11. Johanna Konow Tmi, Kalevalaisen valmennuskurssin suunnittelu
12. Kalevalaisen runokielen seura, Kalevalainen perinnekurssi
13. Kankarin taidehuvi, GeoArt tapaamiset
14. Kansanlääkintäseura ry, Kalevalainen jäsenkorjaus kurssi
15. Kanttura, Kurssien ideointi
16. Keramiikkastudio Irma Kuronen, Lumihlutale- ja voikukkakorut
17. Kilon kala ja kakku ay, kahvitarjoilut kurseille
18. Kulttuurikauppila, Ii, metallilankakoulutus
19. Kulttuuritontut, ideointi, kokemusten vaihtaminen
20. Kuvien Virta ry, Utajärvi, Kuvien Virta elokuvafestivaali
21. Laitasaaren kyläyhdistys, Kansanperinne sivuston hyödyntäminen mm. Koivu ja tähti -tapahtumassa
22. Laura Haverisen kokoelmat, Valokuvia Oulujoelta näyttely, esine Kivun Kiinniottajat näyttelyyn
23. Leena Isotalo, Lumijäkälä -korusarja
24. Los Coyotes Ranch, Muhos, Hankkeen esittely yrittäjien kuukausitulilla
25. Lucia -ooppera 2015, ideointipalaveri
26. Maaseutulehdet oy, Kivimessut
27. Manamansalon Portti, Käsityötuotteiden myyntipisteen ideointia
28. Mannerheimin lastensuojeluliitto, MLL Muhos, Koivu ja Tähti- tapahtuman ideointia, venetsialaisten ideointia
29. Merilän Kartano, kurssitilojen vuokraus, opettajien majoitus
30. Montta Active Camping, ympäristötäideteos
31. Muhoksen 4 H-yhdistys, Keppihevoskurssi
32. Muhoksen Kirjasto, Jättikaivurit seminaarin tilojen vuokraus
33. Muhoksen Koivu- ja Tähti- tapahtuma, ideointi, suunnittelu, toteutusapu
34. Muhoksen kunta
35. Muhoksen seurakunta, kurssitilojen vuokraus, koivu ja Tähti- tapahtuman ideointi
36. Nuorten Ystävät, Muhos, Ammattipaja Mahis, ympäristötäideteos
37. Oulunsalon musiikkijuhlat, Lucia- oopperan ideointi
38. Oppia perinteistä Hanke, Siikajoki, Perinnekäsitöiden merkkikieli-kurssit, Perinneaitakurssi
39. Osuuskunta Taitoruutu, Hidasta elämää kurssi
40. Osuuskunta Tilikku, käsityöläiset, tuoteideointia
41. Oulujoen Reitti ry, Valokuvia Oulujoelta näyttely
42. Oulujoen Rotary ry, Viehe hankkeen esittely
43. Oulujoki-opisto, Kansanperinnekurssi
44. Oulujärven kansalaisopisto, luonnonkosmetiikkakurssi
45. Oulun Elokuvakeskus, Kuvien Virta elokuvafestivaali
46. Oulun Juhlaviikot, Lucia- oopperan ideointi
47. Oulun Seudun Leader, Yhteisöautomohanke, ympäristötäideteos
48. Pelastakaa lapset ry, Muhos, käsityöläiset
49. Pressan Katit lasten konsertti, Valto Savolainen, Kivimessut, Kuvien Virta elokuvafestivaali
50. Pohjois-Pohjanmaan liitto, hankeyhteistyö
51. Poikolan kartano, Villiyrtyt keruu ja käsittely, tuoteideointi
52. Pudasjärven kunta, kurssi-ideointi
53. Poukama-hanke, kurssi-ideointia kalannahkatuotteista
54. Rampen Maaseutupalvelut, Perinneaitakurssi
55. Rokua Geopark- hanke, Geopark Artisansa co operation
56. Rokua Geopark ympäristökasvatushanke, kurssien ideointi
57. Rokua Geopark yrittäjyyshanke, käsityöyrittäjyys, Lucia- oopperan ideointi
58. Rokua health & spa, käsityötuotteiden myyntipiste
59. Sainkangas, Kaisa Tmi, Hopeasavikurssi
60. Savi-Jonttu, tuotekehitys, tuoteideointi
61. Sirkka, Markus Tmi, luontokuvat, kotiseutukeskeinen suunnittelu
62. Studio Juha Sarkkinen, tuotekuvaukset
63. Opastuskeskus Suppa, Utajärven kunta, käsityötuotteiden myyntipiste
64. Taiga- instituutti, Luontoterapiakurssi
65. Tervan Tie, tuotesuunnittelu Tervantien matkailun tarpeisiin
66. Tervareitti oy, kurssimainonta, lehtijutut
67. Turkisompelimo Marja Niiranen, tuotekehitys
68. Untorock, Kivimessut
69. Utajärven Alakyläläiset ry, Kuvien Virta elokuvafestivaali, Kivimessut
70. Utajärven elinympäristön kehittämishanke, Utajärven hautausmaat- kirja sekä näyttelysisäiltöjen suunnittelua
71. Utajärven Eläkkeensaajat ry, Kivimessut
72. Utajärven Greencare hanke, Luontoterapia

73. Utajärven Kirjasto, Valokuvia Oulujoelta- näyttely
74. Utajärven Kunta
75. Utajärven Maa- ja kotitalousnaiset, Kivimessut
76. Utajärven nuorisotoimi, Kivimessut
77. Utajärven Yrittäjät ry, Kivimessut
78. Vaalan kirjasto, yhteisötaideteos
79. Vaalan kunta
80. Valmennuspaja Lokki, Lapin yliopiston tuotesuunnitteluprojekti
81. Vanha Tylli, hankkeen esittely yrittäjien kuukausitulilla
82. Veeran Verstas, ympäristötaideteos/leijatyöpajan ideointi
83. Videootit ry, Geopark- elokuvapätkien ideointi
84. VKK- media, Kivimessut
85. Vuoton Joutsen Oy, Sieni- ja langanvärjäyskurssin ideointi
86. Yli- Utoksen kyläseura ry, Pyhät Pirtit ja Piippumassit

4.4. Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tuloksina pidettiin 23 kpl työpajaa. Kurseille ja työpajoihin osallistui yhteensä 804 henkilöä. Työpajojen aiheet valikoitiin tehtyjen kyselyjen pohjalta. Työpajojen tuloksina saatiin paikallisia asukkaita ja yrittäjiä aktivoitua kehittämään tuotteitaan paikallisista lähtökohdista, etsimään uusia menetelmiä ja tuotteita sekä tukemaan Rokua Geopark- alueen tunnettuutta sekä verkostoitumaan keskenään. Kurssit onnistuivat yleisesti ottaen hyvin ja lähes kaikista toivottiin jatkokursseja.

Käsityöläisiä etsittiin mukaan hankkeen toimintaan lehti-ilmoituksella ja tavattiin Muhoksella, Utajärvellä ja Vaalassa. Tapaamisessa kävi yhteensä 16 käsityöläistä, joista kolmen (3) tuotetta jatko kehiteltiin tuotesarjoiksi myyntiin alueelle. Yhteensä viiden käsityöläisen tuotteita kehitettiin hankkeessa lopullisiksi tuotteiksi saakka.

Hankkeen kanssa yhteistyössä toimi (6) käsityöläistä: Irma Kuronen, Raija Ikonen, Leena Isotalo, Marja Niiranen, Martti Häikiö ja Hilikka Kiesilä.

Hankkeen avustuksella saatiin alueelle merkittäviä valmiita tuotteita myyntiin, joita Rokua Geopark on levittänyt jo ympäri maailman. Tuotekehityksen tueksi ja esimerkiksi kerättiin tietoa Euroopan geoparkien kädentaitajista ja heidän tuotteistaan. Kyselyyn vastanneisiin geoparkeihin (7kpl) lähetettiin tietoa vastaavasti Rokua Geopark- alueen kädentaitajista ja heidän tuotteistaan. Kyselyn perusteella saatiin paikallisille kädentaitajille valettua uskoa omaan tekemiseen sekä saatiin havainnollistettua muiden verkoston toimijoiden tuotteiden tasoa.

Yhtenä hankkeen tuloksena saatiin alueelle uudestaan järjestettyä jo vuosikymmeniä toimineet Kivimessut, joita ei oltu järjestettyä kymmeneen vuoteen. Messuille saatiin järjestettyä pysyvä organisaatio joka toteuttaa messut vuosittain. Lisäksi osallistuttiin muissakin kunnissa tehtyjen tapahtumien suunnitteluun.

Järjestettyjen työpajojen, messujen ja tapahtumien pohjalta aihetta on lähdetty miettimään yhdessä alueellisestikin.

Järjestetyt kurssit tutustuttivat ensisijaisesti yrittäjiä tai yrittäjiksi aikovia toisiinsa ja edesauttoivat teemallisten verkostojen syntymistä. Lisäksi ne tarjosivat uudenlaisia näkökulmia tuotteistamiseen ja yritystoimintaan.

Yrittäjien välistä verkostoitumista ja toisiinsa tutustumista voitaneen pitää yhtenä hankkeen merkittävimpänä tuloksena.

Lisäksi hanke vahvisti kuntalaisten yhteisöllisyyttä sekä oman alueen kulttuurihistorian tuntemusta ja arvostusta, tämä tuli selvästi esille mm joka kunnassa järjestetyssä ”Jättikaivureiden illassa”, joka kokosi satamäärin kuulijoita ja muistelijoita.

Vastaavanlaisten hankkeiden onnistumiselle olisi hyvä laatia jonkinasteinen esiselvitys, jossa saataisiin selville jo ennakoon kuntien tarpeet ja toiveet hankkeen toiminnalle, ja sitä kautta valmistautumista ja vahvempaa sitoutumista tulevaan toimintaan.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hankkeessa kehitettyjen geopark- tuotteiden myyntiä ja markkinointia jatketaan sekä paikallisesti että kansainvälisesti.

Hankkeen aikaisen toiminnan pohjalta ja siitä saatujen palautteiden perusteella on päätetty jatkaa alueellista yhteistyötä nimikkeellä GeoArt. GeoArtin tehtävänä on koota yhteen kaikki alueelliset kulttuuripuolen toimijat, tapahtumat ja käyntikohteet ja lähteä kehittämään toimintaa ns. hiljaisille ajoille. Suunnitteilla on mm. taiteilijaresidenssitoimintaa.

Toiminnan jatkamisesta vastaa Humanpolis Oy ja Rokua Geopark. Toiveissa on myös laajentaa Rokua Geoparkin toiminta osaksi maakunnallista luovien alojen toimintaa ja kehittää yhteistyötä myös Euroopan laajuisesti, yhteistyössä muiden Eurooppalaisten Geoparkien kanssa.

6. Ohjausryhmän lausunto hankkeen toteutumisesta

Ohjausryhmän jäsenet olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä hankkeeseen.

Toiminnan aktiivisuus vaihteli kunnittain; toimintaa pyritettiin kunnista esiin tulleiden tahtotilojen ja aktiivisuuden mukaisesti.

Hankkeen aihealue, kulttuurin esiintuominen, todettiin yleisesti tarpeelliseksi. Siitä todettiin olleen suuri apu mm Utajärven kunnan kulttuuritoimelle, jolla oli hankkeen kanssa samanaikaisesti työn alla Torimakasiinin näyttelyiden suunnittelu ja toteutus.

Hanke olisi voinut olla pitempikestoinen, jolloin eri tilanteissa olevat kunnat olisivat paremmin ehtineet hyödyntämään sen tuomia mahdollisuuksia. Hankkeen todettiin saaneen aikaan aktiivisuutta kuntalaisissa. Yleisesti todettiin, että kaikista kunnista löytyi mm potentiaalisia käsityöläisiä, mutta osalle kynnyksy ryhtyä yrittäjäksi ja tuottamaan töitään myyntitarkoituksessa osoittautui liian korkeaksi. Tämän asian hoitamiseksi olisikin hyvä saada ohjeistusta/neuvontaa esim. osuuskuntayrittämisestä ja mahdollisuudesta liittyä jo olemassa oleviin osuuskuntiin.

Allekirjoitus ja päiväys

Oulussa 27.11.2014

Heikki Haverinen
projektipäällikkö

Annareetta Kangas
projektisuunnittelija

Viehe Oulujoki -hanke inspiroitui Oulujokilaaksosta ja sen asukkaista

Viehe Oulujoki -hanke aloitti Euroopan Maaseuturahastosta saamiensa varoilla toimintansa vuoden 2012 joulukuussa. Hämäläis-Oyn alla toimiva hanke on polkkausut käynnissä Muhoksen, Utajärven ja Vaalan alueella erilaisia tapahtumia ja kursseja, joissa on riittänyt mukavasti innostuneita osallistujia.

Luonnon lisäksi lähellä Oulujokivarren asukkaiden sydämiä on myös kotiseutuhistoria. Historiasta kiinnostuneille kunnalaisille, hankkeesta järjestettyä viime kesänä valokuvankilpailuun, jossa oli kymmeniä ennen näkemättömiä valokuvia vapaan Oulujoen ajoilta. Laura Haverisen valokuvia koottu näytely pyrittiin Utajärven kirjastoon

käyttäneitä henkilöitä. Kalevalaisen runokokoelman ja kansanmusiikki eivät yhä alueella vahvana. Hanke on ollut mukana järjestämässä Pyhäi Pirtti ja Piippumassit -konserttia YB-Ulkosen erätaimella sekä sepittänyt runoja kalevalaiseen runokielteen seuran pj:n ja laulajainjohtaja Raija Mäkelä-Eskolan johdolla.

Heikki Haverinen ja Annareetta Kangas olivat mukana Viehe Oulujoki-hankkeen tiimissä edistämässä Oulujokilaakson tapahtumatarjontaa.

Suurimpana yksittäisenä saavutuksena voidaan pitää hankkeen järjestämää, viime vuonna järjestettyä Utajärven Kivi- ja Hyvinvointimessuja, joka keräsi tuhattaisen yleisön ja kymmeniä näytteilleasettajia.

Hankkeen ensimmäisellä kurssilla etsäkeittiön Ahmaksen koulun ympäröivillä mailla ja terveyskylä viihtyivät Muhoslaisen Satu Mustanjoen johdolla. Vihreiden arvot puoleen kalliutuvat myös viime vuoden elokuussa järjestetty Häidästä Elämästä -kurssi ja syyskuun Luonnoterapia kurssi. Kurssille osallistuneet paikkakuntalaiset olivat tyytyväisiä tuoden lämpöä kursseihin ja toivottavasti kaikista aiheista jakokurssejakin.

ja toteutettiin yhteistyössä paikallisten kulttuurisyhteisöjen, Oulujoen reitti ry:n ja Kuvien Virta elokuvafestivaalin kanssa. Oulujoen rakentamisen historiaa esiteltiin myös suurta yleisöä kiinnostaneissa Jättikainiokoneiden illoissa, jotka keräsivät kymmeniä yleisiä Utajärveltä, Muhokselta ja Vaalasta. Jättikainiokoneiden esittelyin voimakkaita rakentamisessa käytettyjä laajoja työkoneita sekä kunnin tarinoita niitä

Kalevalaisen kansanparannuksen salat esiteltiin hankkeen järjestämällä lyhytformisella kiinnostuneille kansanmusiikkiseuran nukkamies Pääriö Vertanen. Kädetalojaan alasta innostuneet ovat päässeet kokeilemaan Muhoksella järjestetyillä Keppilievokursseilla ja Hopeasavikursseilla. Ahmaksella yhteistyössä Oppia perinteistä Hankkeen kansainvälisillä perinteikkäillä työkursseilla Kaarina Kallio, Irma Heiskanen ja Eija Kerä-

nen viikkiviikillä paikalla olleet käsitteilytyösymbolien mysteerit. Suurimpana yksittäisenä saavutuksena voidaan pitää hankkeen järjestämää Utajärven Kivi- ja Hyvinvointimessuja, joka keräsi tuhattaisen yleisön ja kymmeniä näytteilleasettajia. Messuyleisöä viihdytettiin lausunnoilla laidasta laitaan ja pötkövilkeä hauskuuttivat li-

hanat Pressan Katit. Saavutuksena varmasti voidaan pitää myös sitä henkistä pötköä ja yhteistyöverkostoa, joka hankkeen aikana on syntynyt. Utajärvi, Vaala ja Muhos ovat tulleet hankkeessa työskenteleille Heikki Haveriselle ja Annareetta Kangalle tutuiksi. Kahvilla pöytäpuheita nykyään törmä jo mo-

neen tuihuun ja kuulumisia vaihdetaan puolin ja toisin. Maaseudun kehittämiseen liittyneitä asioita ja mielipainavimpia ovatkin paikalliset ihmiset, joita ilman mitään hankkeen tapahtumia tai kurssi ei olisi toteutunut. Oulujokilaakson läpi virtaavan joen varrella on helppo koitua. Annareetta Kangas

Viehe-hanke alkaa järjestää käsityöpajoja kylille

Prosessilla on ollut merkitys hankkeen toteutuksessa. Käsityöpajoja järjestetään nyt kahdella kunnalla, Utajärvellä ja Muhoksella. Käsityöpajojen tavoitteena on edistää kunnien välistä yhteistyötä ja vahvistaa kunnien välisiä yhteyksiä. Käsityöpajoissa käsitellään kunnien historiaa ja kulttuuriperintöä. Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa. Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa. Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa.

Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa. Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa. Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa. Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa. Käsityöpajojen ohjelmaa on suunniteltu yhteistyössä kunnien kanssa.

Utajärvellä ollaan toiveikkaita messuperinteen jatkumiseen

Sauli Kallio

Utajärvellä toivotaan viikoloppuna järjestettävistä Kivi- ja hyvinvointimessuista takavuosien Kivimes-sujen kaltaista perinnettä. 1990-luvulla järjestetyt Kivimesut vetivät parhaillaan tuhansia kävijöitä.

— Edellististä messuista on vierähtänyt jo monta vuotta ja oltiin hieman, jos perinteeseen saataisiin jälleen toimimisen ja ihmiset ottaisivat messut omakseen, Utajärven Yrittäjät ry:n puheenjohtaja Gunnar Öhransson sanoo.

Öhranssonin mukaan ei sulkaakaan ole itseään selvyyttä, että pitkän tauon jälkeen järjestettävät messut vetävät paikalle väkeä runsain määrin.

— Nyt tapahtuma on koellut toimintoinen ja yleisön palautteesta näemme, miten homma toimii.

Hyvät teemat
Rokua health & spa on mu-

Gunnar Öhransson, Heidi Kalkkunen ja Bero Pirttikoski toivovat messuille menestyä ja järjestäjät tyydyttävä kävijämäärä.

kana messuilla esittämässä hyvinvointipalvelujaan. Yrittäjien tukijohdaja Heidi Kalkkunen pitääkin messujen teemavalintoja onnistuneina.

— Rullat ei ole kokonaan takavuosien Kivimesuista, mutta nyt teemat ovat hirveän hyvät.

Kalkkunen mukaan messut ovat tänä päivänä haastavasti järjestäjä, sillä internetin virtuaalisuudesta kävijäillä perinteisiä messuista. Hän muistuttaa, että järjestäjillä ei van-

ha epäonnastakaan pitkälle. — On kukaan kukaan hyvä, että alueella järjestetään messuja. Tämä on tervetullut tapahtuma ja se kannattaa järjestää.

Lähtökohdasta jatkuvuus

Utajärven kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski muistaa eläviä takavuosien Kivimesut.

— On hieman, että Kivimesujen nimi on säilynyt tapahtuman nimessä mukana. Kivimesut olivat alkoi-

naan meukuntajuhlan kaltaisen suuri tapahtuma.

Pirttikoski kertoo, että nyt järjestettävissä messutapahtumassa on lähtökohdista jatkuvuus. Messut ovat nyt kokonaan uusia, sillä perinteisen kivimesun lisäksi mukana on myös hyvinvointi.

— Uskon, että perinteä jatkuu tästä eteenpäinkin. Sen sijaan takavuosien 10 000 kävijämäärää eivät messut ehkä vielä nyt saavuta.

Meikäläis-vertausta ja kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski on ollut messuilla. Hän on ollut messuilla ja kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski on ollut messuilla.

Kivi- ja hyvinvointimessuille tulossa yli 30 näytteilleasettajaa

Jari Häkkinen
Utajärven julkaisija on-
nassa on kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski. Hän on ollut messuilla ja kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski on ollut messuilla.

Kivimesujen historia
Kivimesut järjestettiin Utajärvellä, Mäkelahdella, Vuokso-
ssa ja Tyrnävällä näin ollen
messut on kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski. Hän on ollut messuilla ja kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski on ollut messuilla.

Menestyksen taustalla
Messujen taustalla on ollut
messut on kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski. Hän on ollut messuilla ja kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski on ollut messuilla.

Menestyksen taustalla
Messujen taustalla on ollut
messut on kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski. Hän on ollut messuilla ja kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski on ollut messuilla.

Menestyksen taustalla
Messujen taustalla on ollut
messut on kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski. Hän on ollut messuilla ja kutsunvaltuuston puheenjohtaja Bero Pirttikoski on ollut messuilla.

Utajärven messuilla näytellään messuilla. Messuilla näytellään messuilla. Messuilla näytellään messuilla.

10.10.2013
 Jokke-
 ajalle
 10.10.2013
 Viikossa
 10.10.2013
 10.10.2013

TERVAREITTI

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt
 on kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Geopark-alueen luonto elää pian käsityönä tehtynä tuotesarjana

Elina Mätyä

Kukaan Geoparkin alueella ei voi väittää, että alueella ei ole luontoa. Alueen luontoa on nyt käsittelemässä ja käsittelemässä, ja käsittelemässä ja käsittelemässä.

Geopark-alueen luontoa on nyt käsittelemässä ja käsittelemässä, ja käsittelemässä ja käsittelemässä.

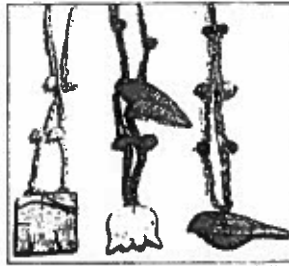
Geopark-alueen luontoa on nyt käsittelemässä ja käsittelemässä, ja käsittelemässä ja käsittelemässä.

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Geopark-alueen luontoa on nyt käsittelemässä ja käsittelemässä, ja käsittelemässä ja käsittelemässä.

Geopark-alueen luontoa on nyt käsittelemässä ja käsittelemässä, ja käsittelemässä ja käsittelemässä.

Geopark-alueen luontoa on nyt käsittelemässä ja käsittelemässä, ja käsittelemässä ja käsittelemässä.

Geopark-alueen luontoa on nyt käsittelemässä ja käsittelemässä, ja käsittelemässä ja käsittelemässä.

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Ennen kauppa-
 aluetta
 ja nyt on kauppa-
 aluetta

Kivimessut palaavat Utajärvelle

Kivi- ja hyvinvointimessut järjestetään Utajärven jäähallilla 17.-18. elokuuta 2013.

Utajärvellä järjestetään 90-luvulle kuuluvien Kivimessujen toinen kymmenen vuoden ajan ja tapahtuman aikana olea VIEHE Dukjo-
 H-hetken projektioitui-
 ksia Heikki Hävönäen kertoo, että tämä tapahtuma kehittäisi näiden hetkenä heikin.
 Aikakauten järjestettiin Kivimessussa kivi-
 tönsä

olevan kivi- ja hyvinvointimessut
 Hävönäen mukaan, että tämä päivä on alalla konkreettinen ja sama trendi näkyvä messuilla.
 Messualueen lisäksi puolen kymmentä messu-
 a on hyvässä tilais-
 teissa.

esimerkiksi Elämä- ja vapaa-ajallamme tarjonta yhdistykset ja yritykset.
 - Meillä on nyt paljon hauskeita ratkaisuesitteitä ja kivi- ja hyvinvointimessut, sillä olemme aloittaneet tapahtumajärjestäjien työtä.
 Nykyisillä aluilla toimijoilla ei ole väitännäisiä suunnitelmia 90-luvun suunnitelmista

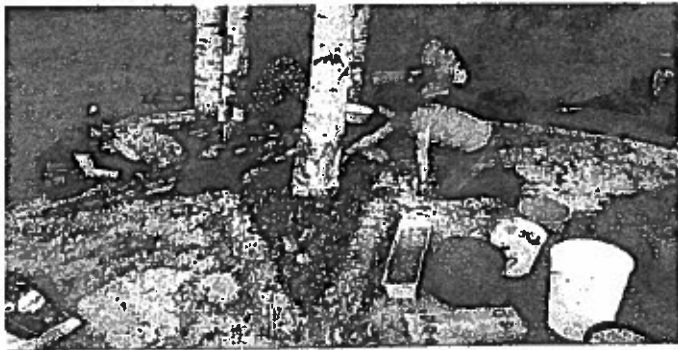
tapahtumasta, jota koskevat on nyt järkevä jaksan selittää mitä suunnitelmamme on kysy, kertoo Hävönäen.
 Tapahtuman taustalla on Elämän Terveys ja Kuntouttamiskeskittämällä onnistunut Helsingin Oy, jonka tarjonnasta on löydetty Fehjo-
 ja-Pohjanmaan ja Kaiman

elämäntapahtuman kehittämistä toimintaa suhteessa. Yhtenäisellä järjestämällä VIEHE Oulujoki-kanke haluaa haastaa elävistä toimintaa Mäkelän, Vaian ja Utajärven alueella, järjestämällä sukkalle työpajia, tapahtumia ja muita alustavista toimintaa. JK

Projektioitui-
 Hävönäen on herättämässä Kivimessussa kivi-
 tönsä.

Monttaa syntyi tiistaina ja keskiviikkona luonnonmateriaaleista valmistettu taideteos.

Montassa luotiin kunnataideteos

Jari Riekkilä

Montan leirintäalueen pihalle alueelle synnytetään tiistaina ja keskiviikkona paikalliseen kulttuurimaisemaan hyvin sopiva ympäristötaideteos, jossa neljä koivua kasvaa tähden keskellä.

Tähti muotoiltiin kotvejen ympärille luonnonmateriaaleista. Alimmaksi laitettiin karketta, jonka päälle levitettiin sahaopurua, turvetta ja jäkälää tähden muotoon. Tähden sisäpuolelle turpeen istutettiin alinmaka-

ruohoa ja keltamakaaruohoa sekä asetettiin kiviä.

Kokonaisuus viimeisteltiin metsäsavella ja tervashaajuholla.

Ympäristötaideteoksen suunnittelusta päävastuun kantoi "kunnataiteilijaksi" itseään nimittävä yrittäjä Hilkka Klesliä. Hän kertoo, että kaikkein ensimmäiseksi työssä kaivettiin vesiverastomonttuja maahan, joista taideteoksen kasvit saavat tarvittavan kosteuden, eikä niitä tarvitse ollenkaan kastella. Ympäristötaideteosta oli

kasvamassa väkeä Nuorten Ystävien valmennuspaja Mahiksella, Viehe-hankkeesta ja Oulun seudun Leaderista. Leirintäalueyrittäjä Montta Active Camping tarjosi taideteokselle paikan.

Taideteoksen idean keksi Mahiksella kulkeva nuori Janne Tiitinen, joka asuu melko lähellä Monttaa. Hän sai idean Koivu ja tähti-tarhasta, jota on Muhoksella pidetty paljon esillä.

- Tästä tuli aika lailla selainen kuin ajattelin, toisin viisi kertaa isompi.

10 - IERVAREITTI

Muinaisten perinnekäsitöiden merkkikielikurssi Ahmaksella

Opiita perinteistä ja Viehe-hankkejärjestävät ensi viikonloppuna Utajärvellä kurssin perinnekäsitöiden merkkikielista.

Kurssi perehdyttää vanhoihin suomalaisiin kansanomainen kuvitoksiin, joita on käytetty käsitöissä tuhansia vuosia.

Käsitöiden tekijät ovat käyttäneet pyhäiksi koettuja kuvia esimerkiksi ompelussa, näitä vaatteisiin ja leikkaisiin. Kuvot loivat kauneutta ja varmistivat elämää ja suvun jatkuvuutta.

Kurssin aikana tutustutaan muinaissuomalaiseen elämäntapaan ja sevelhin Vanhoihin käsityihin liitetty kuvioit sisältävät kansanuskonmuksia. Esimerkiksi karhu-kuvio suojella kanta-jaansa ja kuvioilla suojautettiin myös pahaa silmää vastaan.

Kurssi alkaa perjantaina 28.2. kello 16-19 Kytäläto Katsastolla eli entisellä Ahmaksen koululla. Silloin kulttuurintutkija, filosofian tohtori Kaarina Kaito luennoi aiheesta.

Lauantaina 1.3. on kello 10-16 ja sunnuntaina 2.3. on Katsastolla tekstiilityöpajoja, joissa on mahdollisuus valmistaa itselleen esimerkiksi emoseusi tai muu tekstiili- tai nahkatyö, joka saa joko kantajansa.

Opettajina toimivat puukomppelija Helena Jolkin sekä perinnekäsitysten tutkija Irma Heiskanen. Kurssi jatkuu vielä ensi viikon lauantaina 8.3., jolloin on nahkatyöpaja vaatturi Eija Keränen johdolla. Kurssi on osallistujille maksuton, mutta materiaalikulut peritään käytön mukaan.

Kaarina Kallo luennoi Ahmaksella

Otava piirtää taivaankannelle hakaristin

Jari Klekkilä

Entisellä Ahmaksella koulukäytäntöä, joka lyhyteen aikaan on uudelleensuunniteltu lyhytajan Käsitteiden ja luonnon perusteiden oppikirjojen avulla.

Koulun pöytäkirjoissa on mainittu luonnon tutkimusohjelma, jossa on ollut Kaarina Kallo perinteikköiden ohjelmien mukaisesti.

Kyse ei ole vain muutamien vuosien vanhoista oppikirjoista, vaan nykyaikaisista luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjoista, joiden mukaisesti on Kaarina Kallo mukaisesti suunnitellut oppikirjoja.

Kuusi vuotta on ollut koulussa, jossa on käytetty perinteisiä muotokuvia. Kuvassa nähdään koulun koulun.

Esillä suojeli hedelmällisyyttä

Kiinnittämällä Kalle on pikku tutustumus aineeseen, josta on otettu esille koulun oppikirjoja ja niiden sisältöä. Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle kertoo pitäneensä oppikirjoja ja luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjoja. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Hakaristi ihminen symboli

On kukaan oppikirjoja on jättänyt jopa 6000-7000 vuotta taakseen. Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kaarina Kallo luennoi Ahmaksella Koulussa yllä 20 luonnon tutkimusta.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

Kalle on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla. Hän on ollut Kaarina Kallo luonnon tutkimuksen perusteiden oppikirjojen avulla.

2014

Utajärven Kivi- ja Hyvinvointimessut

Kivimessujen ja lanjäljissä:

Kivi- ja hyvinvointimessut tulevat taas

Välillä Utajärven Kivimessut ja Hyvinvointimessut.

Kivi- ja hyvinvointimessut järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Kivi- ja hyvinvointimessut järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Kivi- ja hyvinvointimessut järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Messut järjestetty yhteistyön voimalla

Messut on järjestetty yhteistyön voimalla. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Messut on järjestetty yhteistyön voimalla. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Kivi- ja hyvinvointimessut järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Kivi- ja hyvinvointimessut järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Kivi- ja hyvinvointimessut järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Kivimessut järjestetään kivi- ja hyvinvointimessut

Kivimessut järjestetään kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Kivimessut järjestetään kivi- ja hyvinvointimessut. Messut ovat kaikille avoimia ja ne järjestetään Utajärvellä kivi- ja hyvinvointimessut.

Sotkajärvi ei suonut sinttejään Oulujoen miehelle

Edna Piip

Edna Piipin mukaan sotkajärvi ei suonut sinttejään Oulujoen miehelle. Piipin mukaan sotkajärvi ei suonut sinttejään Oulujoen miehelle. Piipin mukaan sotkajärvi ei suonut sinttejään Oulujoen miehelle.

Käikkä seminaarin lapsia

Vuosi koki -seminaaripöytätyössä mukana olleet lapset ja aikuiset.

Seinäjoki ja Oulujoen välillä sijaitseva Sotkajärvi on ollut pitkään tunnettu kalmasta. Kalmasta on löytynyt lukuisia sotkajärven miehen jäänteitä. Sotkajärven miehen jäänteitä on löytynyt lukuisia. Sotkajärven miehen jäänteitä on löytynyt lukuisia.

Seinäjoki ja Oulujoen välillä sijaitseva Sotkajärvi on ollut pitkään tunnettu kalmasta. Kalmasta on löytynyt lukuisia sotkajärven miehen jäänteitä. Sotkajärven miehen jäänteitä on löytynyt lukuisia.

Seinäjoki ja Oulujoen välillä sijaitseva Sotkajärvi on ollut pitkään tunnettu kalmasta. Kalmasta on löytynyt lukuisia sotkajärven miehen jäänteitä. Sotkajärven miehen jäänteitä on löytynyt lukuisia.

Seinäjoki ja Oulujoen välillä sijaitseva Sotkajärvi on ollut pitkään tunnettu kalmasta. Kalmasta on löytynyt lukuisia sotkajärven miehen jäänteitä. Sotkajärven miehen jäänteitä on löytynyt lukuisia.

Seinäjoki -seminaaripöytätyössä mukana olleet lapset ja aikuiset

Seinäjoki -seminaaripöytätyössä mukana olleet lapset ja aikuiset. Seinäjoki -seminaaripöytätyössä mukana olleet lapset ja aikuiset.

Hyväksyttiin

Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin...

Hyväksyttiin

Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin...

Hyväksyttiin

Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin...

Hyväksyttiin

Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin...

Hyväksyttiin

Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin... Hyväksyttiin...

Marion-miehet muistellivat

700 miestä

Zouavien joukot ja heidän sotilaillensa muistettiin. Heitä oli noin 700 miestä, jotka olivat olleet mukana Marionin miehen murhassa vuonna 1861.

Toukokuisen 100 vuorokautisen juhlan aikana pidettiin muistokokouksia ja marssia. Marionin miehen murhassa osallistuneiden sotilaiden hautausmaahan siirrettiin heidän jäänteensä.

Marionin miehen murhan muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen murhan muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen murha

Marionin miehen murha tapahtui vuonna 1861 Etelä-Carolinassa. Marionin miehen johtamat joukot voittivat suuremman armeijan.

Marionin miehen murhan muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen murhan muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen murhan muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

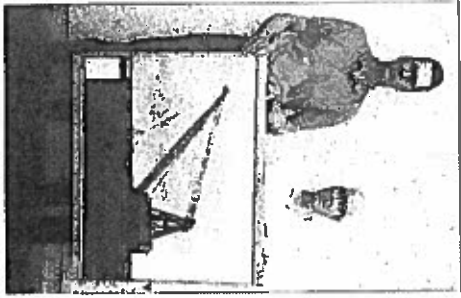
Marionin miehen muistaminen

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

Marionin miehen muistaminen on tärkeä osa Etelä-Carolinan historiaa. Se muistuttaa meitä siitä, kuinka pienet joukot voivat voittaa suurempia joukkoja.

700 miestä

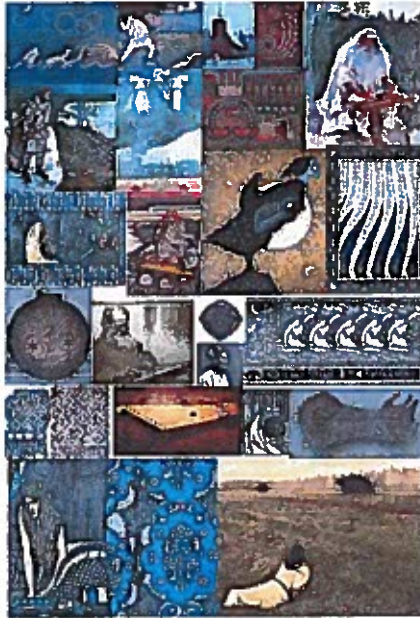
Kotiseutukeskeinen suunnittelukonsepti /

mielikuvat taulut, joilla lähdettiin työstämään paikallisuuteen pohjautuvaa tuotesuunnittelua

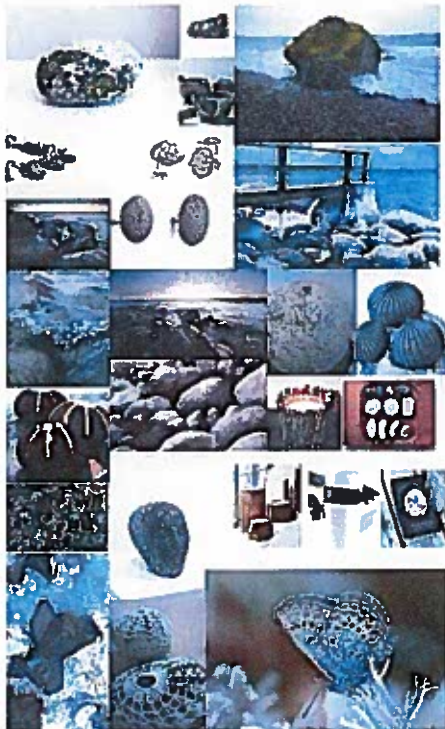
Muhos- hevoset

Utajärvi- perinnekuulttuuri, kansanrunous

Vaala- Oulujärvi

VIEHE Oulujoki-hankkeessa kehitettyjä tuotteita pohjautuen kotiseutukeskeiseen suunnittelukonseptiin:

Raku-keräämisiä koruja SaviJonttu / Raija Ikonen, Muhos:

Rokua Geopark-koruja , Koivu ja Tähti-tuotteita sekä Lusia-oopperan oheistuotteita (Ahmaksen kalevalaisen perinnekielän merkkihenkilöt: Iso-Räisänen, Lusia Rusintytär Korhonen, Pekka Kukkonen)

Irma Kurosen Lumihutale ja Voikukka, geopark-koruja kierrätyslasista

hopeaseppä Leena Isotalo, Muhos- geopark-korusarja

Marja Niiranen, Muhos

Kalanahkatuote-kokeiluja, aiheina Oulujärvi

Huovutettuja tuotteita geopark-teemalla

Lapin Yliopiston muotoilijaopiskelijoiden suunnitelmia Vaalan työpajalle

Martti Häikiö , Utajärvi, tuohitöitä

Kuvia tapahtumista ja muista tuotteista:

Utajärven Kivi- ja Hyvinvointimessuille suunnitellut logot (Annareetta kangas) sekä Viehe-hankkeen logo

Yhteisötaideteos Geopark-viikolla 5/14 Vaalassa gneissikalliokohteen avajaisissa

Ympäristötaideteos Koivu ja Tähti, Muhos

Geopark-viikolla 2014 Lemmenpolun avajaistapahtumassa runo-tapahtuma yleisölle

Kuvien Virta-tapahtuma 2013

Yrttikurssi

Jättikaivureiden illat Muoksella, Utajärvellä ja Vaalassa

Kuvakirja " Maiseman muovaajat- Shaped by he Landscape" 2014